

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

30.08.2018

м. Кропивницький

№ 10-р/к

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Комунальне підприємство «Лісове» Лісівської селищної ради» (далі – КП «Лісове» або – Підприємство) протягом 2017 року та першого півріччя 2018 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку централізованого водопостачання в територіальних межах смт. Лісове в межах розподільчих водопровідних мереж, що перебувають у власності чи користуванні Підприємства, з часткою 100 відсотків.

У період з 02 серпня 2017 року по 15 травня 2018 року КП «Лісове» відмовляло ФОП Галкіну О.В. відновити послуги водопостачання після проведеної заміни ділянки внутрішньоквартального водопроводу через його незгоду придбати трійник ПП-110 для з'єднання водопровідного вводу з комунальним водопроводом. Крім того, з цих же причин ФОП Галкіну О.В. було відмовлено в укладенні договору на послуги з централізованого водопостачання на 2018 рік.

За результатами розгляду справи № 04-ВДР/02-18 такі дії КП «Лісове» визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 частини 2 статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку централізованого водопостачання, шляхом встановлення таких умов придбання товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

На КП «Лісове» накладено штраф у розмірі 31543 грн., який підлягає сплаті до Державного бюджету України у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Адміністративна колегія Кіровоградського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 04-ВДР/02-18 про порушення КП «Лісове» законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини 2 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі - Закон), у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, та подання відділу досліджень і розслідувань від 25.07.2018 року № 19-П/ВДР,

ВСТАНОВИЛА:**1. Процесуальні дії**

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Кіровоградського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) від 27.02.2018 року № 5-рп/к розпочато розгляд справи №04-ВДР/02-18 за ознаками вчинення КП «Лісове» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини 2 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку централізованого водопостачання, шляхом встановлення таких умов придбання товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (2) Розпорядження адміністративної колегії Відділення від 27.02.2018 року №5-рп/к було направлено на адресу КП «Лісове» 27.02.2018 року листом за №01-23/332.
- (3) Листом від 25.05.2018 року №01-12/824 на адресу КП «Лісове» направлено Подання про попередні висновки у справі від 25.07.2018 року №19-П/ВДР.
- (4) Листом від 31.07.2018 року №54 КП «Лісове» надало Відділенню відповідь на Подання про попередні висновки у справі.
- (5) 30.08.2018 року адміністративною колегією Відділення проведено слухання у справі за участю представників Відділення і КП «Лісове».

2. Відповідач

- (6) Відповідачем у справі є комунальне підприємство «Лісове» Лісівської селищної ради» (код ЄДРПОУ 34791051, адреса реєстрації: селище міського типу Лісове, Олександрівський район, Кіровоградська область, 25025) (далі – Відповідач або Підприємство).
- (7) Згідно виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців та Свідоцтва про державну реєстрацію юридичної особи (№578282, серія А00) Підприємство є юридичною особою. Дата проведення державної реєстрації 26.03.2009 р., номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб підприємців 1 436 107 00003 00353.
- (8) Тобто, Відповідач є суб'єктом господарювання відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (9) Підприємство здійснює свою діяльність на підставі Статуту (в новій редакції), затвердженого рішенням восьмої сесії першого скликання Лісівської селищної ради від 25.09.2009 р. за №50 та рішенням тридцятої сесії другого скликання Лісівської селищної ради від 12.05.2014 р. №132.
- (10) Відповідно до положень Статуту основними видами економічної діяльності є експлуатація та утримання в належному технічному стані об'єктів житлового фонду та соціально-культурного призначення, виконання робіт по благоустрою території населеного пункту, надання житлово-комунальних послуг, здійснення господарської діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення, вивезення і

складування твердих побутових відходів.

3. Визначення монопольного (домінуючого) становища

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (11) У відповідності до пункту 3.1 Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 р. №49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 р. за №317/6605 (далі – Методика), об'єктами аналізу щодо визначення монопольного становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (12) У відповідності до пункту 3.3 Методики визначення складу суб'єкта господарювання, що випускає, постачає, продає, придбаває (споживає, використовує) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги), здійснюється шляхом установаження переліку суб'єктів господарювання (юридичних та фізичних осіб), які здійснюють діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів чи іншу господарську діяльність, у тому числі контроль над іншою юридичною чи фізичною особою, і які пов'язані відносинами, що забезпечують контроль господарської діяльності одного суб'єкта господарювання іншим (іншими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (13) Об'єктами даного аналізу є суб'єкти господарювання, які в 2017 році та поточному періоді 2018 року здійснювали діяльність на ринку централізованого водопостачання в селищі міського типу Лісове.

3.1.2. Конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

- (14) Функціональним призначенням послуги з централізованого водопостачання є забезпечення споживачів питною водою.
- (15) Згідно з положеннями Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» централізоване питне водопостачання – господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільчих водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води.
- (16) Отже, товаром, відносно якого визначається монопольне (домінуюче) становище, є послуги з централізованого водопостачання.

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (17) У відповідності до Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарних груп, які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного,аналогічного) товару (товарної групи).
- (18) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (19) Споживачі послуг з централізованого водопостачання – юридичні та фізичні особи, які використовують питну воду для забезпечення питних фізіологічних, санітарно-гігієнічних, побутових та господарських потреб.
- (20) Послуги з централізованого водопостачання не є взаємозамінними з будь-якими іншими послугами.

3.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (21) Згідно інформації, що представлена Підприємством на запит Відділення, на території смт. Лісове, у межах якого КП «Лісове» проводиться господарська діяльність із забезпечення споживачів послугами з централізованого водопостачання, іншого підприємства, яке може надавати вказані послуги споживачам не існує.
- (22) Відповідно до Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 р. №190, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за №936/15627 (далі – Правила користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України або Правила користування), виробником послуг централізованого водопостачання є суб'єкт господарювання, що виробляє або створює послуги з централізованого водопостачання.
- (23) Отже, виробником послуг з централізованого водопостачання в смт. Лісове є КП «Лісове».
- (24) Споживачами послуг з централізованого водопостачання в смт. Лісове є юридичні та фізичні особи.

3.3. Визначення товарних меж ринку

- (25) У відповідності до пунктів 5.1 – 5.3 Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (26) Відповідно до положень статті 1 Закону України «Про природні монополії» **природна монополія** – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних

особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).

Споживач товарів, що виробляються суб'єктами природних монополій, фізична або юридична особа, яка придбаває товар, що виробляється (реалізується) суб'єктами природних монополій.

Суб'єкт природної монополії – суб'єкт господарювання (юридична особа) будь-якої форми власності, який виробляє (реалізує) товари на ринку, що перебуває у стані природної монополії.

- (27) Законом України «Про природні монополії», дія якого поширюється на відносини, що виникають на товарних ринках, які перебувають у стані природної монополії, встановлено, що до сфери діяльності суб'єктів природних монополій належать, в тому числі, і діяльність суб'єктів господарювання у сфері природних монополій.
- (28) Отже, за таких обставин, товарними межами ринку є послуги з централізованого водопостачання

3.4. *Визначення територіальних (географічних) меж ринку*

- (29) Відповідно до положень пункту 1.3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 22.03.2017 р. №307 (далі – Ліцензійні умови), централізоване водопостачання – господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води.

Місце провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання – територія, у межах якої провадиться господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води, що зазначені в документах, які додаються до заяви про отримання ліцензії.

- (30) При визначенні територіальних (географічних) меж ринку централізованого водопостачання було враховано мінімальну територію, за межами якої придбання товару для споживачів є неможливим. Нею є діючі розподільчі мережі водопостачання, які знаходяться на балансі КП «Лісове».
- (31) Отже, територіальними (географічними) межами ринку централізованого водопостачання є територія смт. Лісове, у межах якої провадиться господарська діяльність КП «Лісове» із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва, транспортування та постачання питної води, тобто в межах діючих водопровідних мереж КП «Лісове».

3.5. *Проміжок часу, стосовно якого має визначатись становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку.*

- (32) У відповідності до Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (33) Ринок, на якому на протязі певного часу діє один і той самий склад продавців та покупців, може розглядатись, як ринок товару із сталою структурою.
- (34) Отже, часові межі ринку централізованого водопостачання визначаються як проміжок часу, що охоплює 2017 рік та перше півріччя 2018 року.

3.6. Розрахунок частки суб'єктів господарювання на ринку

- (35) Враховуючи, що КП «Лісове» є суб'єктом природної монополії, його частка на ринку централізованого водопостачання в територіальних межах смт. Лісове (в межах діючих водопровідних мереж) за період 2017 року – першого півріччя 2018 року становила 100 відсотків.

3.7. Визначення потенційних конкурентів

- (36) Відповідно до статті 5 Закону України «Про природні монополії» ринок централізованого водопостачання віднесений до ринків природних монополій, а відповідно до статті 1 цього Закону конкуренція на вказаному ринку є неможлива.

3.8. Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- (37) Відповідно до Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання, які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (38) Аналіз ринку з централізованого водопостачання свідчить про наявність значних організаційних та економічних бар'єрів, що перешкоджають вступу суб'єктів господарювання на досліджуваний ринок.
Організаційні бар'єри полягають у тому, що підприємство питного водопостачання проводить свою діяльність на підставі:
дозволу на спеціальне водокористування;
ліцензії на господарську діяльність з централізованого водопостачання;
державного акта на право постійного користування або дозволу на користування надрами;
технічної документації на розміщення водопровідних мереж, споруд та устаткування, погодженої в установленому порядку.
Економічні бар'єри полягають у необхідності значних капіталовкладень для вступу нових суб'єктів господарювання (придбання необхідного обладнання, транспорту, будівництва, водопровідних мереж, утримання персоналу необхідної кваліфікації тощо).
Наведене свідчить, що не всі бар'єри, що перешкоджають вступу на ринок централізованого водопостачання, можуть бути подолані новими суб'єктами господарювання, які бажають вступити на даний ринок, в короткий строк.

3.9. Установлення монопольного (домінуючого) становища

- (39) У відповідності до частини 1 статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (40) На запит Відділення КП «Лісове» повідомило, що в територіальних межах смт. Лісове відсутні суб'єкти господарювання, які надають споживачам послуги з централізованого водопостачання.
- (41) Отже, у розумінні положень, передбачених абзацом 2 частини 1 статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «Лісове» займає монопольне положення на ринку централізованого водопостачання.

3.10. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища відповідача

- (42) Таким чином, урахувавши вищезазначене, КП «Лісове» протягом 2017 року - першого півріччя 2018 року займало монопольне становище на ринку послуг з централізованого водопостачання в територіальних межах смт. Лісове в межах розподільчих водопровідних мереж, що перебувають у власності чи користуванні Підприємства.

4. Зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку

4.1. Обставини справи

- (43) До Відділення звернувся фізична особа підприємець Галкін Олександр Вадимович (далі – ФОП Галкін О.В. або Заявник) з приводу незаконних дій комунального підприємства «Лісове» Лісівської селищної ради», що полягають у відключенні від мережі водопостачання, орендованого ним приміщення (магазин військового містечка), яке належить Заявнику на підставі договору оренди нерухомого військового майна, розташованого в Кіровоградському гарнізоні за адресою: Кіровоградська область, Олександрівський район, смт. Лісове, будівля №222 – 224, що укладений з квартирно-експлуатаційним відділом (далі – КЕВ). Заявник вважає такі дії зловживанням монопольним становищем та просить притягнути до відповідальності вказане підприємство та зобов'язати його відновити водопостачання належного йому приміщення.
- (44) 29.07.2016 року між Квартирно-експлуатаційним відділом (далі – орендодавець) та ФОП Галкіним О.В. укладено договір оренди №199/2016/КЕВ (далі – Договір оренди). Відповідно до пункту 1.1 Договору оренди орендодавець передає, а орендар приймає в строкове платне користування нерухоме військове майно – нежитлові приміщення площею 146,6 кв. м. будівлі за генеральним планом №222-224 (магазин військового містечка №25) (далі – майно), що знаходиться на балансі КЕВ (м. Кіровоград), та розташоване за адресою: Кіровоградська область, Олександрівський район, с. Михайлівка (смт. Лісове).
- (45) Відповідно до пункту 1.3 Договору оренди назване нерухоме майно орендодавець передає орендарю для розміщення буфету, що здійснює продаж товарів підакцизної групи.

- (46) Згідно з пунктом 5.11 Договору оренди ФОП Галкін О.В. зобов'язується здійснювати витрати, пов'язані з утриманням орендованого майна, в тому числі, проводити розрахунки за отримані комунальні послуги.
- (47) На виконання положень пункту 5.11 Договору оренди між КП «Лісове» та ФОП Галкіним О.В. 03.04.2017 року укладено окремий договір про надання послуг з водопостачання №11 (далі – Договір водопостачання). Відповідно до пункту 1.1 Договору водопостачання Підприємство бере на себе зобов'язання надавати послуги з водопостачання, а ФОП Галкін О.В. зобов'язується оплачувати послуги за встановленими тарифами.
- (48) Відповідно до пункту 4.1 Договір водопостачання набуває чинності з моменту його підписання та діє до 31.12.2017 року. Згідно з положеннями пункту 2.1 Договору водопостачання обсяги водоспоживання визначені розрахунковим шляхом та обумовлені Додатком №1 до цього договору.
- (49) З матеріалів заяви ФОП Галкіна О.В. вбачається, що на початку серпня 2017 року КП «Лісове» провело ремонт системи водопостачання шляхом заміни ділянки внутрішньоквартальної водопровідної мережі, яка перебуває на балансі Підприємства, та до якої був приєднаний водопровідний ввід, що забезпечує подачу води на водокористувальне (сантехнічне) обладнання у приміщенні, яке належить Заявнику на правах оренди (далі – водопровідний ввід). При цьому, КП «Лісове» не направляло ФОП Галкіну О.В. попередження про проведення ремонтних робіт та не пропонувало взяти участь у фінансуванні робіт із заміни конструктивних елементів водопровідного вводу. Після проведення ремонту системи водопостачання водопровідний ввід до комунальної водопровідної мережі приєднано не було.
- (50) Отже, внаслідок проведення КП «Лісове» вищевказаних ремонтних робіт отримання ФОП Галкіним О.В. послуг, що передбачені Договором водопостачання, стало неможливим.
- (51) Після звернення ФОП Галкіна О.В. до Підприємства про необхідність поновлення послуг КП «Лісове» направило Заявнику офіційного листа за №50 від 18.08.2017 р., яким повідомило, що для підведення води потрібно придбати за власний рахунок трійник ПП-110 та встановити лічильник, оскільки у Підприємства відсутні кошти, інакше вода до закладу постачатися не буде.
- (52) Листом від 07.09.2017 р. ФОП Галкін О.В. повідомив Підприємство, що лічильник обліку води ним придбано та найближчим часом буде встановлено в орендованому ним приміщенні. При цьому зазначив, що оскільки КП «Лісове» проводилася заміна водопровідної мережі, яка належить Підприємству, він не повинен придбавати матеріали для цього ремонту.
- (53) 11.09.2017 р. ФОП Галкін О.В. повторно звернувся з листом до КП «Лісове» з проханням відновити послуги з водопостачання. Натомість отримав листа за № 53 від 25.09.2017 р., яким Підприємство повідомило Заявника про те, що оскільки він не згоден придбати трійник, дію договору про надання послуг з водопостачання №11 та договору про надання послуг з водовідведення №12 з 1 жовтня 2017 року буде припинено.

- (54) На запит Відділення стосовно причин, які перешкоджають КП «Лісове» після проведення ремонтних робіт надавати Заявнику послуги з водопостачання, згідно положень укладеного з ним договору, Підприємство повідомило наступне:
«Станом на серпень 2017 року істотно змінились обставини, якими Сторони керувалися при укладенні Договору, а саме виникла термінова необхідність замінити 100 м аварійної магістральної труби від будинку №221 до будинку №211 з металеві на пластикову, так як водомережа була прокладена в 1960 році, і виникають великі проблеми з поривами труб, а металевий відводок до будівлі №222-224 (колишній військовий магазин військторгу, перебуває на балансі КЕВ м. Кропивницький і не використовується з 2008 року) можна приєднати до пластикової труби лише через трійник ПП-110 згідно ДСТУ Б В.2.7-178: 2009. Крім того, виникла необхідність встановити лічильник холодної води в зв'язку з набуттям чинності Закону України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання» від 22.06.2017 року №2119- VIII» (мова оригіналу).
- (55) Відповідно до пункту 2.1 розділу II Правил користування договірні відносини щодо користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення здійснюються виключно на договірних засадах відповідно до Законів України «Про питну воду та питне водопостачання» та «Про житлово-комунальні послуги».
- (56) Згідно з положеннями пункту 2.2 розділу II Правил користування істотні умови договору між виробником та споживачем послуг з централізованого водопостачання та водовідведення визначаються відповідно до Закону України «Про житлово-комунальні послуги».
- (57) У частині 1 статті 26 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» наведено перелік істотних умов договору на житлово-комунальні послуги між виконавцем/виробником та споживачем. Договір водопостачання, який укладений між КП «Лісове» та ФОП Галкіним О.В., не відповідає вимогам частини 1 статті 26 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» в частині дотримання істотних умов договору, що визначені законодавцем обов'язковими.
- (58) Відповідно до частини 1 статті 16 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» порядок надання житлово-комунальних послуг, їх якісні та кількісні показники мають відповідати умовам договору та вимогам законодавства.
- (59) Згідно з положеннями пункту 1 частини 3 статті 16 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» комунальні послуги надаються споживачам безперебійно, виключно за винятком часу перерв на проведення ремонтних і профілактичних робіт виконавцем/виробником за графіком, погодженим з виконавчими органами місцевих рад або місцевими державними адміністраціями згідно з нормативними документами.
- (60) Відповідно до положень частини 4 статті 16 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», у разі застосування перерви в наданні послуг виконавець/виробник зобов'язаний повідомити через засоби масової інформації про таку перерву споживача не пізніше як за 10 днів (за винятком перерви, що виникла внаслідок аварії або дії обставин непереборної сили). У повідомленні необхідно зазначити причину та строк перерви в наданні відповідних послуг.
- (61) З матеріалів справи вбачається, що ФОП Галкін О.В. не був належним чином поінформований про перерву у наданні послуг з водопостачання.

- (62) Згідно з положеннями частини 1 статті 19 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» відносини між учасниками договірних відносин у сфері житлово-комунальних послуг здійснюються виключно на договірних засадах. Відповідно до пункту 1 частини 1 статті 20 цього Закону споживач має право одержувати вчасно та відповідної якості житлово-комунальні послуги згідно із законодавством та умовами договору на надання житлово-комунальних послуг.
- (63) Порядок користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення населених пунктів України врегульовано Правилами користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України.
- (64) Правила користування є обов'язковими для всіх юридичних осіб незалежно від форм власності і підпорядкування та фізичних осіб-підприємців, що мають у власності, господарському віданні або оперативному управлінні об'єкти, системи водопостачання та водовідведення, які безпосередньо приєднані до систем централізованого комунального водопостачання та водовідведення і з якими виробником укладено договір на отримання питної води, скидання стічних вод.
- (65) Відповідно до положень пункту 1.2 розділу I Правил користування виробник послуг централізованого водопостачання та водовідведення – суб'єкт господарювання, що виробляє або створює послуги з централізованого водопостачання та водовідведення. Внутрішньоквартальна водопровідна мережа – трубопроводи, прокладені всередині житлового кварталу, до яких приєднуються водопровідні вводи споживачів. Водопровідний ввід – трубопровід від розподільчої внутрішньоквартальної або вуличної) мережі до зовнішньої стіни будинку або межі території об'єкта з колодязем і запірною арматурою у місці приєднання до водопровідної мережі. Межа балансової належності – лінія розподілу елементів систем водопостачання та водовідведення і споруд на них між власниками або користувачами. Технічні умови – комплекс умов та вимог до інженерного забезпечення об'єкта будівництва, які повинні відповідати його розрахунковим параметрам, зокрема щодо водопостачання, водовідведення.
- (66) Згідно з положеннями пункту 1.3 розділу I Правил користування виробник обслуговує вуличні, квартальні та дворові мережі водопостачання та водовідведення, споруди і обладнання, а також технологічні прилади й пристрої на них, які перебувають у нього на балансі або на які є відповідний договір на обслуговування із споживачем.
- (67) Відповідно до положень пункту 4.1 розділу IV Правил користування для приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення замовнику таких послуг надаються технічні умови. Форма технічних умов наведена в додатку I до цих Правил.
- (68) Організаційні вимоги до провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання передбачені розділом 2 Ліцензійних умов. Відповідно до положень пункту 2.2 Ліцензійних умов при провадженні господарської діяльності з централізованого водопостачання та/або водовідведення ліцензіат повинен дотримуватися, зокрема, таких організаційних вимог:
- забезпечувати рівні права доступу до мереж централізованого водопостачання та/або водовідведення;

- не допускати обмеження або припинення провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та/або водовідведення, якщо необхідність такого обмеження не встановлена законодавством;

- надавати послуги з централізованого водопостачання та/або водовідведення відповідно до умов договору, укладеного в установленому порядку.

- (69) Водопровідний ввід приміщення, яке орендує ФОП Галкін О.В. вже був у встановленому порядку приєднаний до внутрішньоквартальної водопровідної мережі. За період з початку укладення Договору водопостачання та до моменту припинення надання послуг (серпень 2017 року) у ФОП Галкіна О.В. не було претензій до КП «Лісове» щодо кількісних або якісних показників послуги з водопостачання.
- (70) Отже, висуваючи вимогу ФОП Галкіну О.В., що для поновлення надання послуг з водопостачання є обов'язковою умовою – придбання ним трійника ПП-110 для з'єднання водопровідного вводу та внутрішньоквартальної водопровідної мережі, КП «Лісове» спонукало ФОП Галкіна О.В. до виконання окремих дій, які можуть мати місце виключно при первинному приєднанні власника приміщення до комунальної водопровідної мережі або проведенні ремонтних робіт на водопровідному вводі внаслідок пориву чи за його власним рішенням.
- (71) Жодним нормативно-правовим актом у сфері централізованого водопостачання, в тому числі положеннями розділу IV «Приєднання об'єктів до систем централізованого питного водопостачання та водовідведення» Правил користування, не передбачено, що споживач послуг повинен повторно нести будь-які матеріальні або фінансові витрати на повторне приєднання до розподільчих мереж виробника послуг, у разі проведення останнім робіт із заміни ділянки водопроводу, який перебуває у нього на балансі.
- (72) У ході розгляду справи КП «Лісове» не надало Відділенню належних доказів того, що вимога стосовно придбання трійника ПП-110 для повторного приєднання водопровідного вводу приміщення, яке орендує ФОП Галкін О.В., після проведеної заміни Підприємством ділянки внутрішньоквартального водопроводу, та не укладення договору на водопостачання на 2018 рік, через відмову ФОП Галкіна О.В. придбати вказаний трійник, відповідають положенням нормативно-правових актів у сфері водопостачання.
- (73) На письмове звернення ФОП Галкіна О.В. про укладення договору з централізованого водопостачання та водовідведення на 2018 рік (заява від 22.01.2018 р.) КП «Лісове» не відреагувало у будь-який спосіб, чим фактично відмовило Заявнику в укладенні відповідного договору.
- (74) Лише 15.05.2018 року КП «Лісове» відновило водопостачання об'єкта, що належить ФОП Галкіну О.В. Так на запит Відділення КП «Лісове» представлено належним чином завірену Підприємством копію Акту №2 від 15.05.2018 року «Про підключення водопостачання», в якому відображено інформацію про те, що об'єкт, який розташований за адресою: смт. Лісове, вул. Тітова, буд. 224-224 (приміщення, що належить ФОП Галкіну О.В. на правах оренди) 15.05.2018 року підключено до комунальної системи водопостачання. Акт підписаний представниками КП «Лісове», представником ФОП Галкіна О.В. Галкіною С.М. та селищним головою Пічкур О.С.

4.2. Встановлення таких умов придбання товару

- (75) Відповідно до пункту 1 частини 2 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (76) Умова, яку було висунуто Підприємством, та внаслідок виконання якої ФОП Галкіну О.В. було б відновлено послуги з централізованого водопостачання, не відповідає вимогам чинного законодавства у сфері водопостачання\

4.3. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умов існування значної конкуренції на ринку

- (77) За умови існування значної конкуренції на ринку централізованого водопостачання у ФОП Галкіна О.В. був би вибір на постачальника води, а Підприємство у конкурентній боротьбі за споживача не змогло б висувати не передбачені чинним законодавством у сфері водопостачання умови з придбання товару, внаслідок чого споживач майже десять місяців був відключений від комунальної водопровідної мережі та не отримував послуги з водопостачання, передбачені договором

4.4. Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монопольним становищем

- (78) Ураховуючи вищезазначене, дії Відповідача, який протягом 2017 року – першого півріччя 2018 року займав монопольне становище на ринку послуг з централізованого водопостачання в територіальних межах смт. Лісове, що полягали у відмові ФОП Галкіну О.В. відновити послуги водопостачання після проведеної заміни ділянки внутрішньоквартального водопроводу, та у відмові укладення договору водопостачання на 2018 рік, через незгоду ФОП Галкіна О.В. придбати трійник ПП-110 для з'єднання водопровідного вводу з комунальним водопроводом, внаслідок чого послуги водопостачання не надавалися у період з 02 серпня 2017 року по 15 травня 2018 року, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 1 частини 2 статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку централізованого водопостачання, шляхом встановлення таких умов придбання товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

5. Заперечення Відповідача та їх спростування

- (79) На подання про попередні висновки у справі КП «Лісове» відреагувало листом від 31.07. 2018 р. за №54. Інформація, наведена у цьому листі, не містить заперечень.
- (80) Разом з цим, Підприємство повідомило Відділення про те, що в травні 2018 року водопостачання приміщення, яке орендує ФОП Галкін О.В., було відновлено, та укладено з останнім Договір №23 від 01.06.2018 р. на надання послуг з централізованого питного водопостачання та водовідведення.
- (81) Отже, висновок Відділення про вчинення Відповідачем порушення законодавства про захист економічної конкуренції, у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем, не є спростованим.

6. Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення у справі.

(82) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доводиться, а Відповідачем не спростовано висновок Відділення про те, що Відповідач протягом 2017 року – першого півріччя 2018 року займав монопольне становище на ринку послуг з централізованого водопостачання в територіальних межах смт. Лісове в межах розподільчих водопровідних мереж, що перебувають у власності чи користуванні Підприємства, а його дії, що полягали у відмові ФОП Галкіну О.В. відновити послуги водопостачання після проведеної заміни ділянки внутрішньоквартального водопроводу, та у відмові укладення договору водопостачання на 2018 рік, через незгоду ФОП Галкіна О.В. придбати трійник ПП-110 для з'єднання водопровідного вводу з комунальним водопроводом, внаслідок чого послуги водопостачання не надавалися у період з 02 серпня 2017 року по 15 травня 2018 року, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини 2 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку централізованого водопостачання, шляхом встановлення таких умов придбання товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

7. Визначення розміру штрафу

(83) Зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції (пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

(84) Відповідно до абзацу 2 частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, визначене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

(85) Дохід КП «Лісове» від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку за 2017 рік становив 1577162 (один мільйон п'ятсот сімдесят сім тисяч сто шістьдесят дві) грн.

(86) При визначенні розміру штрафу було враховано такі обставини:

- тяжкість порушення;
- витрати ФОП Галкіна О.В. на придбання товару, пов'язаного з порушенням;
- час тривання порушення;
- припинення порушення у ході розгляду справи.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 12, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 та 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3(2), 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 р. №32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 р. за №291/5482, із змінами та доповненнями, пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами),

адміністративна колегія Кіровоградського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, -

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що протягом 2017 року – першого півріччя 2018 року комунальне підприємство «Лісове» Лісівської селищної ради» (адреса реєстрації: селище міського типу Лісове, Олександрівський район, Кіровоградська область, 25025, код ЄДРПОУ 34791051) займало монопольне становище на ринку послуг з централізованого водопостачання в територіальних межах смт. Лісове в межах розподільчих водопровідних мереж, що перебувають у власності чи користуванні Підприємства.

2. Визнати дії комунального підприємства «Лісове» Лісівської селищної ради» (адреса реєстрації: селище міського типу Лісове, Олександрівський район, Кіровоградська область, 25025, код ЄДРПОУ 34791051), які полягають у відмові ФОП Галкіну О.В. відновити послуги водопостачання після проведеної заміни ділянки внутрішньоквартального водопроводу, та у відмові укладення договору водопостачання на 2018 рік, через незгоду ФОП Галкіна О.В. придбати трійник ПП - 110 для з'єднання водопровідного вводу з комунальним водопроводом, внаслідок чого послуги водопостачання не надавалися у період з 02 серпня 2017 року по 15 травня 2018 року, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини 2 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку централізованого водопостачання, шляхом встановлення таких умов придбання товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. За порушення, вказане в пункті 2 резолютивної частини рішення, накладати на комунальне підприємство «Лісове» Лісівської селищної ради» штраф у розмірі 31543 (тридцять одна тисяча п'ятсот сорок три) гривні.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення про накладення штрафу.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції», протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до територіального відділення Антимонопольному комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду Кіровоградської області у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Голова Відділення -
голова адміністративної колегії

Л. Гречана